

PhDr. Jan Kilián, Ph.D.
Katedra historie FPE ZČU v Plzni

Posudek vedoucího na bakalářskou práci
Václav Šporer
Historie Klubu sokolníků Českomoravské myslivecké jednoty

Téma historie sokolnictví bude jistě na katedře historie jakékoli pedagogické fakulty náležet spíše k těm exotičtějším, na druhou stranu ale současně k těm neotřepaným a velmi atraktivním. Autor také v úvodu vysvětluje, že jej k tématu pojí dlouhodobý zájem a že sokolnictví aktivně praktikuje. Bohužel, nutno ovšem předeslat, že v názvu slibuje pojednání, ke kterému se nakonec dostává značnou oklikou a dost stručně. Vůči zvolené struktuře by nemuselo být větších výhrad, kdyby i z ní nebylo patrné, že půjde spíše o celkový nástin vývoje světového sokolnictví s důkladnějším zaměřením právě na české země. Jinak rozvržení kapitol působí vyváženě a už samotný obsah může zaujmout i naprostého laika. Autor hned na počátku svého výkladu konstatuje absenci většího množství zásadnějších prací v češtině (potažmo ve slovenštině) s odkazem, že zvláště v Anglii a Holandsku je situace výrazně lepší. Škoda, že toto tvrzení nedokládá alespoň odkazem na onu relevantní literaturu (kterou nepochybně zná), když už z ní přímo necituje. Následuje vysvětlení pojmu a základní seznámení se sokolnickou terminologií, včetně uvedení toho, jací dravci se používají (zde ale postrádám zvláště důslednost při psaní velkých písmen u jejich druhů, srov. např. s. 4). Poté se Šporer věnuje předpokladům úspěšného sokolníka a otázce získávání dravců pro sokolnictví. Na stranách 6-11 se dočteme o historii tohoto sportu/způsobu lovu obecně od jeho předpokládaných počátků na mongolských či íránských stepích před několika tisíci lety, přes první doložení v době kolem 1300 př. n. l. v Malé Asii, příchod do Evropy díky Germánům k rozšíření na české území (kde je díky

archeologickým nálezům doloženo od 5. století) a na Velkou Moravu zvláště. Právě sokolnický motiv z velkomoravského nákončí dal pozdějšímu klubu základ jeho znaku. Následně autor nemohl opomenout zmínit Fridricha II. Hohenštaufa coby autora prvního a nadto veleúspěšného teoretického spisu či Přemysla II. Otakara jako zakladatele obce Sokoleč pro polabské sokolníky. Po středověkém vrcholu přichází k úpadku v novověku a k faktickému zániku sokolnictví u nás, které mohlo být obnoveno až ve 20. století, představujícím jádro Šporerovy práce. Seznamuje nás s osobnostmi (zvláště se Zdeňkem Šternberkem, autorem dosud nejvýznamnějšího českého spisu) a s událostmi, přičemž spěje k roku 1967, kdy byl založen Československý Klub sokolníků. U jeho vzniku, stanov a vývoje se zastavuje pochopitelně nejpodrobněji, naráží i na postavu zakladatele českého odchovu dravců. Následují ještě další „appendixové“ statě, mj. o sokolnické legislativě. Podrobnější a zásadnější je pak závěrečná kapitola o okolnostech zápisu sokolnictví na seznam světového nemotného dědictví UNESCO. Závěr je sice poněkud kostrbatý, nicméně pojednané téma shrnuje uspokojivě, což platí i pro seznam literatury a další použité zdroje (především internetové), i pro obrazovou přílohu, dokonce částečně z vlastního autorova archivu. Při výkladu se autor často opírá o citace z literatury, s poznámkovým aparátem zachází zdařile. Stylisticky je práce až na některé obraty a pár krkolomných vět v pořádku, větších gramatických pochybení není mnoho (už zmíněná velká písmena, s. 5- ...věnovaly(a) celá pokolení...; aj.). Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako velmi dobrou.

V Teplicích 13. srpna 2013

Jan Kilián